

GRAN HOTEL DE LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

:: Habitacions amb teléfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i teléfon ::

S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.—EX PREPARADOR
ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

Cirurgia :: Matriu :: Vies urinaries

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

Del discurs den Maura

En el «Diario de Barcelona» s'hi publica un article titulat *La verdad en su lugar* que esvaeix molt oportunament les falses interpretacions, voluntaries o involuntaries, que massa precipitadament, potser millor diríem massa precipitadament, al marge del discutidíssim parlament den Maura.

Aquest article, que voldríem reproduir sencer, pot fer entrar en raó a molts extraviats i a molts que's complau, en teixir arbitraries i temoregues suposicions sobre'l sentit i la trascendencia d'aquell discurs, a la vegada que pot ésser per molts una lliçó de continencia i de serenitat, aduc davant de ço que'ls desplaça; per molts que no tenen altre element de judici que'ls llurs prejudicis, que per a ells són una tirania, o les llurs preferencies purament sentimentals. I també per aquells altres mal intencionats que no coneixen altre argument que la falacia i es recorden tant d'aquell aforisme castellà: *a rio revuelto ganancia de pescadores*. Vegi's aquest fragment que és al nostre entendre el més interessant i que ens complavem en brindar a «Diario de Reus», campió (!) local de la neutralitat:

«Cabe discutir libremente sobre la oportunidad o inoportunidad de ese toque de atención dado en momentos tan críticos como los actuales; sobre la especie de confusión que resulta del pretendido enlace entre los conceptos de neutralidad y de abandono de lo que el señor Maura llama «nuestro aislamiento»; y sobre la vaguedad con que se expresa la conveniencia de asociarnos a un grupo de las naciones, sin determinar los medios para llegar a tal asociación, ni concretar el alcance de la misma. Caben indudablemente comentarios y reparos sobre estos y varios extremos del discurso del señor Maura. Lo que no puede hacerse es faltar a la verdad por ignorancia de lo que se trata, ignorancia más que nunca reprochable cuando con ella se desorienta y exita a la opinión pública.

Y más abominable es todavía valerse de esa desorientación para llevar la indisciplina a las calles, como se está ha-

ciendo hace tres días en Barcelona y como ha comenzado a hacerse en Madrid; tanto más cuanto que ya a estas fechas la ignorancia resulta voluntaria, porque la documentación está en manos de todos, y la agitación no tiene razón de ser más que como reclamo de un partido que se disputa con otro el matonismo callejero.

que toman como pretexto el mantenimiento de la neutralidad; ni son neutralistas, porque no hacen más que comprometer nuestra situación de neutrales, ni son patriotas, porque sólo pueden servir para que en el extranjero se forme de España un deleznable concepto; y por consiguiente, lo mejor que podrían hacer estos «neutralistas» que llamaremos de oficio, sería quedarse en casa, para que no tuvieran que meterles en ella la autoridad, que ya nos va pareciendo un poco suave para esos exaltados que, a una hora fija, se entretienen en asustar a los pacíficos transeúntes de las Ramblas.»

Universitat de Barcelona

BEQUES

El pròxim dia 25 se celebraran les oposicions per a proveir les beques concedides per les Diputacions provincials de Tarragona, Girona i Barcelona.

Els exercicis tindran lloc, respectivament, en les Facultats de Medicina, Filosofia i Lletres i Ciències.

El mateix dia 25 es reunirà el jurat que ha d'acordar l'adjudicació de les beques de la fundació «Doctor Pere Esquerdo».

S'ha prorrogat el terme d'admissió d'instancies per a totes les beques anunciades, fins el dia 22 inclusiv del present mes.

DIVAGACIÓ X

Tu reposaves sota el noguer, asseguda en el bell terrer, a quina ombra jo platicava amb tu de coses balderes, mentres pel regueró corria l'aigua que anava a regar l'horta. Al safreig, dones manyoses rentaven la roba, a plé sol. I a la propera cinia, el dócil quadrú-

ped anava destrenant el rosari dels gadúfols, extraient aigua regalada del pou de dinon canes. Un aire de benestar respirava per tot i jo veia en els teus ulls clars una visió de ventura i benestar que m'envolcava tot. Volgut hauria que hagués durat sempre aquell benestar del moment que ara't recordo, amiga meva, lluny com era de les petiteses i de les lluites de la vida. Jo veia retratat en els teus ulls el regueró que corria als teus peus i m'ensomniava. I ara mateix, tant sols de recordar-ho, divago... divago...

NOVEL·LA

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

En el front occidental el mal temps ha dificultat les operacions. Els francesos, no obstant, han fet progressos violents a la Champagne seguit de temptatives sense èxit contra les posicions franceses de l'est i oest de la carretera de Souain a Somme-Py. A la vora del Mosa tampoc han tingut èxit cops de mà alemanys contra les trinxeres recentment conquerides pels francesos. Cap a Richebourg i Lavone les tropes britàniques penetraren en dos punts dels atrinxeraments enemics, i després d'infingir als alemanys serioses pèrdues, tornaren a ses línies amb alguns presoners i una ametralladora. No han tornat cinc avions britànics.

Les operacions a l'Orient segueixen desenrotllant-se favorablement per als exèrcits aliats. Al peu de les muntanyes de Beles els italians han lliurat vins combats amb els búlgars a la regió de Pároj. Canoneig violent al front de l'exèrcit serbi. Atacs i contraatacs en el sector de Vetrenik. L'alà esquerra dels exèrcits aliats segueix a Florina sense que l'enemic hagi intentat reaccionar. Al front del Struma no hi ha hagut cap canvi.

Als fronts romanesos del nord i nord-oest, lleugers combats que no han variat la situació. A la vall de Shoumal, violentes accions. Lluita d'artilleria a la Dobrudja. Els morters russos han reduït a silenci a l'artilleria grossa enemiga en aquest front.

De Rússia no hi ha altra notícia que la d'haver sigut rebutjada una ofensiva contra el poble d'Adissa.

Duels d'artilleria en diferents punts del front italià. Al Carsó, després de rebutjar vigorosos atacs, els italians han fet 300 presoners. Activitat aèria austriaca en diversos punts, sense víctimes ni danys. Dotze «Caproni» han bombejat eficaçment estacions i instal·lacions ferroviaries i trens en marxa. Tots els aparells han tornat a la seva base.

Segons un comunicat del general Smuts, el dia 17 terminaren les operacions a l'Àfrica Central.

La Mancomunitat

Projecte aprovat

La Jefatura d'Obres Públiques de Lleida ha comunicat la R. O. aprovant el projecte de pont sobre el riu Garroña.

De l'emprèstit de la Mancomunitat

Els tenedors d'obligacions emeses de l'emprèstit de la Mancomunitat de Catalunya, podran presentar els cupons senyalats amb els números cinc, de les lamines llurs, per al cobro dels interessos (que vencerà el 30 de l'actual) els deu primers dies hàbils del proper mes d'octubre, de deu a dotze del matí, transcorreguts aquests tots els divendres a les mateixes hores, en les Oficines de aquesta Corporació acompanyant dits cupons amb doble factura, quals impresos els serán facilitats gratuïtament en les propies Oficines.

Crédit Comunal

Els tenedors d'obligacions de l'Emprèstit especial de la Caixa de Crèdit Comunal, emissió de primer d'abril de 1914, podran presentar els cupons senyalats amb el número 6, per les lamines llurs per al cobro dels interessos del trimestre que vencerà el dia 30 de l'actual, tots els dies feiners, començant el dia 2 d'octubre proper, a les Oficines de la Banca Arnús (Successors d'Evarist Arnús), Passatge del Relloger, núm. 3 on es facilitarán gratuïtament les corresponents factures.

OPINIÓ D'UN SOCIALISTA

Sobre catalanisme

En J. Comaposada, veterà socialista de forsa prestigi dintre i fora el seu partit, publica, en el darrer número de «La Justicia Social», un interessant article parlant del catalanisme, en els començaments del qual diu així:

«Perece España de un mal gravísimo, cuya curación sólo puede vislumbrarse en un cambio radical de sistema administrativo, basado en el principio de la descentralización y de la amplia autonomía de las regiones, y mientras no sea un hecho la aplicación de estas medidas es inútil suponer que aquel tenga remedio.

«Este pensamiento constituye en Cataluña un principio axiomático para todos los hombres y para todos los partidos, hasta el punto de que los propios organismos de tendencias dinásticas se ven obligados a inscribir en sus programas el principio de la autonomía de las regiones.

«Y ahí radica la fuerza innegable del movimiento catalanista: en la unanimidad con que es reconocida en las cuatro provincias catalanas la imperiosa necesidad de reconstituir el organismo administrativo de la nación

sobre la base de la autonomía de los pueblos que integran el Estado español.

«Este es el principio, la esencia del movimiento catalanista, como lo será en breve del andaluz, del gallego, del valenciano y de todas las regiones. «medida que éstas vayan reconociendo que el centralismo petrificado con todos los vicios de una administración corrompida e impotente para hacer nada útil es la muerte, y que la salvación sólo puede hallarse en el contenido de estas justas reivindicaciones.

«Este y no otro es el catalanismo que aceptamos y cuya propagación vemos con gusto, tanto por estar de acuerdo con nuestros principios y con la base de nuestra organización, esencialmente federalista, como por estimarla aspiración justa de un pueblo que pretende vivir algo mejor que otros, sometidos a la resignación y a la triste miseria, faltos totalmente de alientos incluso para protestar contra las más tremendas injusticias.»

Respecte a l'ús de l'idioma català i a altres extrems del catalanisme, dona en Comaposada per reproduïda la declaració aprovada en el Congrés socialista de Tarragona que a son degut temps varem publicar en aquestes planes i que, com recordaran els llegidors, estava inspirada en un sentit altament favorable als principis del nacionalisme català.

En Comaposada, qui en aquest article manifesta sentir afecte i simpatia vers l'aspiració del catalanisme en lo que aquesta tingui d'autonomista i descentralitzadora, fa constar, a l'abarbar, la seva disconformitat i oposició amb els partits catalanistes, tant de dreta com d'esquerra, dient que les aspiracions de Catalunya han sigut—al seu entendre—constantment befades per la explotació, aburguesament i reacció dels uns i per l'excessiva politiqueria dels altres qui han mort, boi nascuda, tota esperança d'agrupar en un partit d'esquerra als elements catalans de tendències liberals.

Concurs per a la publicació d'una «Geografia de Catalunya» de caràcter elemental

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana recorda que'l dia 30 dels corrents, a les vuit del vespre, quedarà tancat a les seves oficines, Canuda, 14, principal, Barcelona, el terme de la presentació de treballs per al Concurs obert per a la publicació de una Geografia de Catalunya de caràcter elemental.

S'ofereix un premi de «cinc cèntims pessetes» donades per a aquest objecte pel distingit patrici, doctor don Antoni de P. Aleu. Altrament, l'editor don Albert Martín, concedeix com a accessòris, els sis grans volums de la

seva publicació «Geografia General de Catalunya».

Els treballs que's presentin a Concurs deuran correspondre en extensió a la d'un llibret de 8 per 14 centímetres, de 100 a 200 pàgines de lletra clara d'impremta.

Deuran ésser redactats en llengua catalana i no limitar-se solament a la geografia física, política, civil i eclesiàstica, sinó donant, ademés, nocions de geografia comercial, industrial i agrícola i de les modernes comunicacions.

Es recomana la presentació d'alguns mapes, podent-se valer, per a confeccionar-los, dels mapes muts existents.

Per a més detalls, dirigir-se a les oficines de l'Associació Protectora—Cannada, 14, principal—qualsevol dia feiner, de onze a una del matí o de cinc a 8 de la tarda, on es facilitarán exemplars del cartell del concurs, a tothom qui ho sol·liciti.

Del Centre de Lectura

Ensenyances que s'estableixen per al curs 1916-1917

Prosseguint en el propòsit d'intensificar l'acció social que el Centre realitza, la Junta de Govern ha acordat establir en el present curs, ensenyances propies per a dependents de comerç, per entendre que dites ensenyances són les més pràctiques i profitoses per a la generalitat dels joves de nostra població.

El plan d'aquest curs no té més valor que'l d'un modest assaig per a arribar, en anys successius, al perfecte establiment d'una Escola Mercantil.

Les Seccions de Música, Excursionista i de Literatura han acordat també continuar les classes de solfeig, piano, Gimnàs i Esperanto. En sa virtut, el programa per al present curs és el que es detalla en el quadro següent:

Aritmètica i Càlcul Mercantil.—Dimars i dijous, de 9 a 10.—Matrícula, 3 pessetes.—Cuota mensual, 1 pesseta.

Teneduria de llibres i redacció de documents comercials.—Dimars, dijous i dissabtes, de 9 a 10.—Matrícula, 5 pessetes.—Cuota mensual, 1 pesseta.

Geografia comercial i Dret Mercantil.—Dilluns, dimecres i divendres, de 10 a 11.—Matrícula, 5 pessetes.—Cuota mensual, 1.

Idioma Francés.—Dilluns, dimecres i divendres, de 9 a 10.—Matrícula, 5 pessetes.—Cuota mensual, 2.

Idioma Italià.—Dimars, dijous i dissabte, de 10 a 11.—Matrícula, 5 pessetes.—Cuota mensual, 2.

Esperanto, primer curs.—Dilluns, dimecres i dijous, de 9 a 10.—Matrícula, 2 pessetes.

Esperanto, segon curs.—Dimars i divendres, de 9 a 10.—Matrícula, 2 pessetes.

Solfeig i Teoria.—Classes per a senyoretas: dimars, dijous i dissabte, de 6 a 7.—Per a nens: dilluns, dimecres i divendres, de 6 i mitja a 7 i mitja.—Matrícula, 2 pessetes.—Cuota mensual, 1 pesseta.

Piano.—Els mateixos dies i hores.—Matrícula, 2 pessetes.—Cuota mensual, 250 pessetes.

Gimnasia.—Dilluns, dimecres i divendres, de 9 i mitja a 10 i mitja.—Matrícula, 5 pessetes.

Observacions: Completarà el curs d'ensenyances mercantils una serie de lliçons a càrrec del catedràtic don Anton Porta Pellicer, sobre operacions abreuiades de càlcul, que s'anunciarán oportunament i a les que podrán concórrer gratuïtament tots els alumnes matriculats.

El curs començarà en primer d'octubre i terminarà en 31 de maig.

Podrán matricular-se els senyors socis i sos fills.

Queda oberta la matrícula en la Consergeria del Centre de Lectura.

El testament d'un milionari català

Cumplint l'acord consistorial del dijous passat, 14 de l'actual, l'alcalde accidental de Barcelona, don Lluís Durán i Ventosa, d'acord amb el regidor senyor Rocha, ha enviat, pel que pugui interessar a aquella ciutat, una comunicació als Centres oficials diplomàtics d'Espanya i de l'Argentina, demanant més detalls de la noticia que copiem:

El ministre d'Estat ha enviat al de Instrucció Pública, la següent comunicació, continguda ja en un una detallada noticia que publicàvem dies enrera:

«El cónsul de nuestra nación en Rosario de Santa Fe, remite a este centro, en el despacho número 73, copia simple del testamento ológrafo del súbdito español don Pedro Vila y Codina, natural de Alujas (Lérida), fallecido en aquella localidad el 24 de julio último.

En el citado testamento, don Pedro Vila, después de consignar varios legados a diferentes parientes suyos, declara lo que sigue:

Dono a la comunidad del pueblo de Alujas, de España, o sea a sus habitantes, 100.000 pesetas, más las 25 leguas de campo de territorio de las Misiones, compradas al doctor Martinioli, para que los hijos de mi pueblo natal las posean a perpetuidad, sin poderlas vender, y con su usufructo construyan y mantengan un buen colegio y lo mantengan con buenos profesores para una vasta enseñanza, y el resto que les sobre lo inviertan en mejoras y compras de propiedades en bien de todos los hijos del pueblo.

Si faltasen al cumplimiento de lo por mí dispuesto, pasaría este donativo a los parientes en grado más cercano al donante.

Declaro que dono a los habitantes del partido de Cervera, provincia de Lérida (España), 500.000 pesos para que sus autoridades los coloquen en hipotecas, y de sus intereses se dé educación a los hijos de ambos sexos del citado partido; se entiendo que sean favorecidos los hijos pobres cuyos padres no tienen para costearles su educación.

Declaro que dono a la provincia de Lérida (España) 500.000 pesos para que sirvan para toda la provincia y con iguales fines que la donación anterior.

Declaro que dono a Barcelona un millón de pesos para que sirva para toda Cataluña y con iguales fines de las dos donaciones anteriores.

Declaro que dono a España un millón de pesos para que sirva para toda España y con los fines de las tres donaciones anteriores.

Todos estos donativos son hechos en pesos de moneda nacional de curso legal argentino y papel.

Finalmente, encarga a sus albaceas don Angel Echevarría, y en su defecto don Tomás Olivé, ambos vecinos de Rosario de Santa Fe, que la testamentaria debe ser terminada antes de tres años de la fecha de su apertura.»

Gazeta del treball

Un taller col·lectiu a Tarragona

Els obrers constructors de escambres, de Tarragona, han adquirit per 1.500 pessetes un taller ja establert per a convertir-lo en col·lectiu i continuar la lluita fa molts anys començada contra tres patrons que monopolitzen la producció d'escambres i tracten desconsideradament als seus operaris.

Com que están mancats de recursos per a adquirir materia prima, s'han dirigit a diferents societats obreres de

Espanya sol·licitant solidaritat per a portar a terme l'obra començada.

Varies notícies

La Societat de Tintorers d'aquesta ciutat ha demanat a les demés societats obreres de la localitat l'apoi moral en una qüestió que té pendent fa més d'un any amb la tintoreria de don Anton Barberá.

—Uns 150 obrers dels tallers de Sant Andreu (Barcelona), se reuniren abans d'anit en el loc l social dels carrilaires del Nord, per a estudiar unes bases de treball, acordant acceptar lo proposat per l'enginyer cap dels tallers, que representa una disminució de dugues hores setmanals de feina.

—La Societat Tipogràfica de Reus ha rebut del Museu Social de Barcelona l'«Anuari d'Estadística Social de Catalunya».

—Els escombriaires de Barcelona han presentat al Govern civil un escrit que conté els seus desigs, que són: descans setmanal complet, jornada de vuit hores i jornal de quinze rals.

Els successos de Girona

La Capitanía general de Catalunya ha oficiat al jutjat d'instrucció que ha resolt refusar el requeriment d'inhibició que feu el mateix jutjat perque deixés d'actuar el jutge militar que entén en la causa que s'instrueix amb motiu dels successos oel 19 d'agost; mantenir la competència a favor de la jurisdicció militar i pregar al dit jutjat que manifesti si desisteix o insisteix en la inhibició. En el cas que mantingui aquest jutjat l'acte d'inhibició es remetrán les actuacions al Tribunal Suprem per a resoldre.

RETALLS: COMENTARIS

En Pallejá troba molt bé la confidencia del doctor Agell contra les mosques, i espera que en virtut d'ella ja no rajarà térbola l'aigua destinada al consum públic, com si les mosques la enterbolissin!

Aixó de si l'aigua és térbola és una tonteria més del senyor Pallejá, com alló altre de les larves de mosquits. No ho és de térbola l'aigua, senyor Pallejá; en tot cas el térbol serà vosté, i en quant als perills de contaminació d'una aigua estreta d'un pou de 36 metres de profunditat, conti-ho aixó a qualsevol persona entesa i li contestarà que és una carabassa.

Per lo demés, l'aigua dels pous i minats que se serveix, és la mateixa aigua que heu vingut servint durant el llarg temps del vostre domini, amb la sola diferencia de que vosaltres no la sabíeu administrar ni explotar i a l'estiu ens quedàvem sense. Es a dir no la sabíeu explotar; com a saber-la explotar, sí, pero era en benefici dels de la colla i en perjudici general de la població. Perque de comptadors n'hi havia pocs i encara espatllats i a Reus únicament pagava l'aigua que gastava l'enemic o adversari vostre.

I aixó que ocorria amb l'aigua, ocorria amb els consums i amb tot, essent la vostra administració model entre les menys honrades i equitatives. D'aixó sí que us en podeu alabar i en justícia!... en justícia que us havien d'haver fet per prevaricadors, defraudadors i envenenadors del poble.

El dinástic «Diario de Reus» está entusiasmat amb el discurs germanófil pronunciat per en Mella, el leader jaumí, a Santander.

En Mella barbaritzá a la seva rutilant manera, diguent que ell ja havia previst la guerra europea; i que d'aixó

en previngué als governants d'Espanya, aconsellant-los la defensa de l'estret i de les ríes gallegues, mitjantsant un plan que éll se portava, per al dia de la conflagració posar-nos al costat d'Alemanya i enfront d'Anglaterra.

De manera que lo de la neutralitat den Mella i els seus secuacós, no és més que una hipocresía, una burda «patronia»; una manera d'ésser intervencionista sense ser-ho, fent que Espanya no's decanti a favor dels aliats ja que no pot fer-ho a favor dels alemanys. Aquesta neutralitat és la de tots els germanófils i serà també la del «Diario» quan tant bomboja el discurs den Mella?

Abans d'ahir llegírem en el «Diario de Tarragona» que ahir havia de quedar rellevat de tot compromís l'Ajuntament de Tarragona amb l'empresa d'aigües Caballé, per finir el plaç que's doná an aquesta última per a oferir un manantial que reunís les condicions de quantitat i qualitat necessaries per al consum públic.

Sí que són exigents i escrupulosos els tarragonins?

A Reus es firmá i tot una escriptura de contracte i la cosa anava a ésser un fet si l'immensa majoria del poble no s'hagués pronunciat contra els detentadors dels interessos del comú que encara aspiren a tornar a governar i a posar en práctica el projecte Caballé.

I per aixó patalegen i's tornen xi ríes, o'l fan, contra l'actual servei de les aigües que mai havia sigut com ara tan regular i suficient a abastar les necessitats de la població; per lo qual cal felicitar entusiàsticament al diligentíssim president de la Comissió d'Aigües, senyor M. Griñá, com a son antecessor senyor Fábregas, a l'iniciativa i desprendiment dels quals se deu principalment la millora del servei.

Secció Oficial

ATENEU OBRER

Se posa en coneixement dels socis i de quants obrers desitgin perteneixer a l'Ateneu que, des d'aquesta fetxa fins el dia 30 del corrent, estarà oberta en consegeria la matrícula de les classes següents: Gramática, Aritmètica, Geometria, Geografia económica i Economía política, les quals se conceptuen com básiques i essencials per a la cultura de la classe treballadora.

Ademés, havent-se ofert alguns professors a ensenyar Francés, Anglés, Alemany, Química agrícola i Gramática catalana, els que desitgin assistir a alguna d'aquestes classes poden també matricular-se, en el ben entés que sols s'explicarán cas de que hi hagi nombre suficient de matriculats.

Totes aquestes classes serán gratuites per a tots els socis, així com per a llurs fills i germans d'ambdós sexes que no tinguin l'edat reglamentaria per a perteneixer a l'Ateneu.

S'explicarán, totes elles, de 8 a 9 i de 9 a 10 de la nit, essent alternes, bisesmanals o uni-semanals, segons llur índole, començant algunes el primer d'octubre i les restants el primer de novembre.

Reus 14 setembre 1916.—P. A. de la J. D., A. Martí Bages, secretari.

Centre de Lectura

Secció de Música

Se posa en coneixement dels senyors socis d'aquest Centre, que'l dia primer d'octubre s'obrirán les classes de Solfeig i Teoria i Piano en l'Academia de Música que sosté aquesta Secció.

Queda oberta la matrícula en Consergeria, on se facilitarán detalls.

Reus setembre 1916.—P. A. de la J. S.—El secretari, Josep Abelló.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corretgit a 0°	748.7	748.
TERMÒMETRE	Sol... 28.	
	Ombra... 27.5	
	Sol... 12	
	Ombra... 13.4	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec... 21.	28.4
	Idem humit... 17.	11.8
Humitat relativa de l'aire.		
Tensió del vapor acuós.		
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	O NO NO
	Velocitat del vent.	477 162
Pluviòmetre...		
Evaporímetre...	6.	0.4
Estat del cel...	Ras	Ras

Cada dia es reunixen les Joventuts Nacionalistes organitzadores de l'Aplec catalanista que deu celebrar-se a Poblet el dia primer d'octubre proper.

No pot donar-se encara nota detallada del programa per que's regirá el grandíssim Aplec, pero podem avençar que serà un fet la sortida d'un tren especial des de nostra ciutat, lo que farà que's pugui sortir d'aquí a una hora més apropòsit per a tots que la del tren ordinari, i's pugui sortir d'allà dalt quan ja stigui acabat l'Aplec i no a les 4 de la tarda com s'hauria de sortir de no haver-hi aqueix especial.

A la secció d'espectacles publiquem la llista del personal de la companyia d'òpera que baix la direcció del mestre Jaume Capdevila donará dues funcions en el Teatre Circo el proper dissabte i diumenge.

S'ha senyalat el dia 20 d'octubre per a contractar, per subasta, el suministro de pa a les tropes i de pinso al bestiar de les forces d'aquesta plaça, durant l'any 1918. El tipu de la subasta serà el de 45,164'98 pessetes, havent-se de depositar el 5 per 100 per a poder pendre part en la mateixa.

S'ha vist en l'Audiencia provincial una causa contra un veí de Falset, acusat pel fiscal d'intentar vendre per al consum públic dos tocinos morts per asfíxia. El fiscal ha demanat la multa de 150 pessetes i les costes.

Se troba vagant la plaça de metge titular de Prades per dimisió del propietari.

El doctor Mercader, de retorn de l'estiu, s'ha encarregat novament del seu Consultori de malalties dels ulls, arraval alt de Jesús, 26. Reus.

El senyor governador ha convocat a la Diputació provincial per al dia 2 de octubre, a les onze del matí, per a inaugurar el segon període semestral.

L'Ajuntament de Valls obre un concurs per a la provisió de la plaça d'arquitecte municipal dotada amb 2.000 pessetes. Se concedeixen quinze dies per a l'admissió d'instancies.

Xorisso marca EL LEON

Fabricats exclusivament amb carns de tocino escullides i fresques

De vendá:

Viuda de Ibáñez, carrer de Llovera.

La Companyia dels ferrocarrils de Madrid a Saragoça i a Alacant ha establert un servei especial de viatgers, amb bitllets reduïts de primera i segon

na classe, des de varies estacions de la Red Catalana a Tarragona, amb motiu de les festes de Santa Tecla. S'esperiran durant els dies 22, 23 i 24 de l'actual, servint per a retornar del 23 al 25.

Agraim a don Marián Toda, oficial de Correus de Tarragona, l'enviu que ens ha fet d'un exemplar del programa oficial dels festejos que se celebraran en aquella capital els dies 22, 23 i 24 del corrent.

A l'objecte de pendre part en les tasques del Congrés Dental Espanyol, que aquests dies s'està celebrant a Bilbao, ha sortit per a dita vila, l'acreditat dentista d'aquesta ciutat, don Josep Sisquellas.

El pròxim dilluns, dia 25, reuuarà sa consulta professional en el Gabinet Odontològic que té en la plaça de Prim, 1.

El Centre Català de l'Havana recorda, als catalans que s'embarquin cap a la capital d'aquella República, que, si volen evitar-se les traves que la llei d'emigració cubana posa als que hi arriben, amb perill d'ésser reembarcats, poden inscriure's com a socis del Centre nomenat, abans de sortir de Barcelona, o del port d'on deguin salpar.

Aqueixa important societat ofereix les garanties legals necessaries per a que els esmentats perills desapareguin.

Per a inscriure's soci del Centre de l'Havana s'ha d'acudir al delegat, a Catalunya, Josep M.ª Folch i Torres, a les Oficines de la Societat d'Atracció de Forasters, Rambla del Centre, 30, Barcelona.

El president de la Cambra de Comerç, nostre distingit amic don Joan Boqué, ha ofert un premi per a les festes de la Setmana Sportiva que s'està organitzant per al proper octubre.

El **A. Dr. TORT NICOLAU**, especialista en parts i enfermetats de les dones, ex-quefe clínic de la Maternitat i Col·legi de la Pau, de Madrid,

HA TRASLLADAT el seu consultori al carrer de Sant Joan núm. 2, primer, damunt del Café d'Es anya.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.
Teléfon número 78

Se cediran barato una màquina de moldre ametlles i altres utensilis concernents al ram de la pasteleria. Informaran en aquesta impremta.

Espectacles

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui. Nou programa de cintes. Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui. Esplèndid programa. Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Gran companyia d'òpera dirigida pel mestre Jaume Capdevila.

Elenc artístic

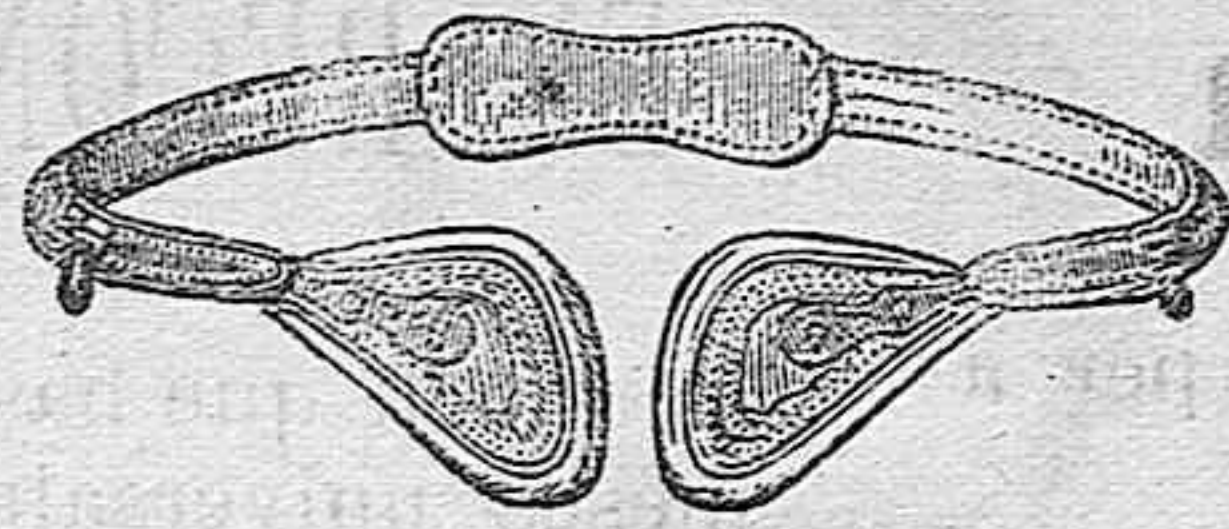
Tiples.—Emilia Viñas, Josefina Mauro, Enriqueta Casas, Josefina Crespi i Llúcia Casas.

Tenors.—Anton Marqués i Benjami Font.

Barítons.—Joan Valls i Alexandre Nolla.

Baixos.—Manuel Massià i Francisco Font.

Debut: dissabte, amb les magnífiques òperes «Paglacci» i «Cavalleria Rusticana».

AVIS

Als trencats i al públic en general

No hauria de permetre's el cinisme de certs intrusos xarlatans i mercaders d'ofici, que amb el major descaro i frases deslluibrants, anuncien la curació radical de les hernies, sense conèixer sisquera en que consisteix aital dolència, i sense comptar amb cap títol que justifiqui la seva aptitud.

Molts són els que venen braguers, pocs molt docs els que saben col·locar-los, raríssims els que coneixen que és una hernia.

JOSEP PUJOL CIRURGIA

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 28 anys de pràctica entre la casa Clausolles, de Barcelona i mon establiment de Reus

Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació o contenció de les hernies per cròniques i rebels que siguin, des de 3 pessetes a 125.

Faixes hipogàstriques o ventrals, tirants omoplàtics.

Gran assortit en lentes i gafes per a miopes i vista cansada

Bínocles teatre i campanya i tot lo concernent al ram d'òptica, cirurgia i ortopedia.

NOTA.—No equivocar aquest antic i acreditat establiment LA CREU ROJA, dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meua clientela i per a millor aprofitar-se del crèdit

SENSE aquesta marca

l'aparell **NO** és un «Gramòfon»

— Catàlegs gratis —

— DEPOSIT DE RELLOTGERIA.—RELOTGES DE BUTXACA—

que gosa casa meua, s'ha establert prop de la mateixa.

'La Cruz Roja'

CASA FUNDADA EN 1896

Monterols, núm. 16 **NO EQUIVOCAR-SE** al costat del fabricant de gorres don Isidro Pons

¡Miracle! En els kioscos de la plaça del Rei i de la plaça de la Constitució s'han posat a la venda les obres d'una pesseta amb un vuitanta per cent de descompte o sigui al preu inverosímil de

20 CÉNTIMS

S'envien a fora sense augment de preu.—Les demandes a nom de Fills d'Emili Bolart o de Josep Borrell.

TIPOGRAFIA CATALANA.—LLOVERA, 23

COL·LEGI CROS

De 1.ª i 2.ª Ensenyança :: Interns i Externs

Des del dia primer de setembre queden reanudades les classes de pàrvuls.

Elemental, Superior, Comerç, Batxiller, Telégrafs, Correus, Francés, Anglés, Música, Dibuix i Caligrafia. (L'última per professor de l'Institut).

Carrer de la Font, 5, enfront a l'Església de S. Pere. Reus

La bombeta elèctrica marca

“POPE”

es distingeix de totes les altres per sa duració, llum blanca i poc consum

Representant exclusiu per la provincia de Tarragona:

AGUSTÍ GIL

Carrer Estanislau Figueres, 18. - Café del Brasil

COL·LEGI D'INTERNES DE L'INSTITUT

DIRIGIT PER **Don Joan Ollé Vallés**

DIRECTOR ESPIRITUAL: **Rvnt. Dr. Don Ramón Minguell** Capellà del mateix Institut

Pàrvuls, Elemental, Superior, Batxillerat, Magisteri, Càlcul Mercantil, Teneduria de Llibres, Caligrafia, Redacció i Ortografia, Francés, Mecanografia, Solfeig i Piano.

— Entrada per la plaça d'Hércules —

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

Titta Ruffo i Caruso

en discs marca Gramófono

De venda: **R. Perpiñá.**

Major, 22. — REUS. — Despàtx: 24, pral

DESPERTADORS DES DE 2.90 PESSETES

Institut de Bioteropia i Laboratori Microbiològic Clínic

Doctor **A. FRIAS**

VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Nou Consultori de Medicina i Cirurgia

Dr. Josep Rebullida Pedret

EX ALUMNE INTERN DEL Dr. CAJAL

Especialitat en enfermetats del noi i de la dona

Alumne de les clíniques dels Drs. Olshausen, de Munich, i Pfandier

OPERACIONS. — Hores de consulta: de 10 a 12 del matí i de 3 a 5 de la tarda

Hotel París. - REUS

Comerç de Ferreteria i Quincalla

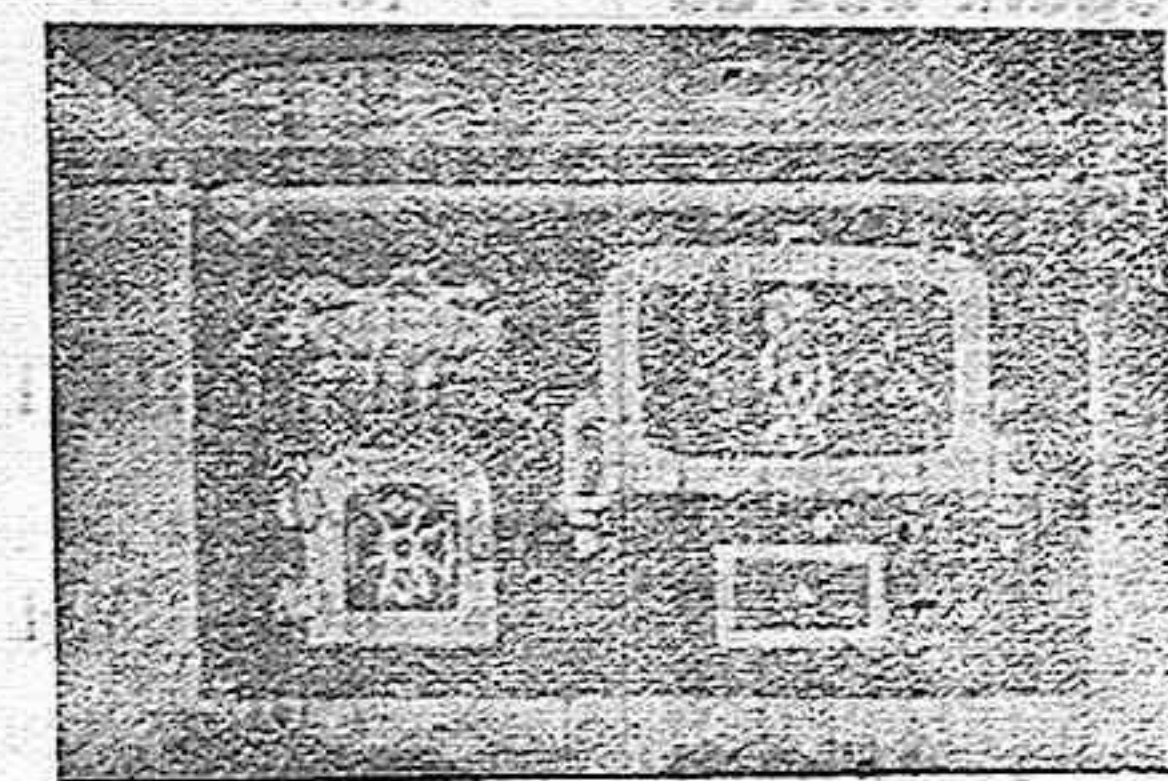
Material per a mines i obres públiques. — Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMÓN SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESÚS, 30. — Teléfon 220. — REUS

Cuines econòmiques

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible.

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fumisteria

CARBÓ MINERAL AGLOMERAT

PER A CUINES ECONÒMIQUES I CALEFACCIÓ

30 per 100 més econòmic que'l Koc

COTISEM: Carbons asturians i regionals en grans cantitats.
ENCARRECS: Recs, 15, primer, 1.ª (Travessia Sant Joan). Teléfon 185.

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de atarros mal cuidats. Les

PASTILLES SERRA

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

Es venen a 2 rals capsa.

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a l'obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoïdes Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsas de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes; UN PAQUET SOLT: 10 CENTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment, proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofostorina Serra

agradable al paladar amb un sabor agradable i fresc, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos renlit per l'anèmia, remineralitza la matèria gris; aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA, Arraval de Santa Agna, 80 - REUS

IBARRA i C. S. en C.-Sevilla

Línia regular de grans vapors

Tots els DIJOUS sortida fixa del port de TARRAGONA per a València, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cadiz (admetent carrega per a Ayamonte i Illa Cristina), Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcía-Carril, Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián. -- Servei ràpid eventual per a Galicia i Nord d'Espanya, amb escales a València, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solament 14 dies en el viatge. -- S'expedeix coneixement directe per a Larca i Sant Esteve Pravia, amb trasbord al vapor Luarca (núm. 30) i per a Dunquerque als vapors de la Companyia Francesa «Denia i d'Anzina».

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Spbre.	7	Vapor	Cabo Roca
"	14	"	Corona
"	21	"	Oropesa
"	28	"	Peñas

Per a Cette i Marsella

Spbre.	8	Vapor	Cabo Oropesa
"	15	"	Peñas
"	22	"	San Vicente
"	29	"	San Sebastián

NOVA LÁMPARA ESTRANGERA

Làmpara Nitrògen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica. -- Consum veritat.

Duració sens rival

Demaneu-la a tots els bons establiments d'electricitat i a tres electricistes.

Concessionari i dipositori per a Espanya i Portugal:

Plutare Texidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric, CARME, 35. -- PROP DE LES RAMBLES

Representant en aquesta provincia

JOSEP BALDRICH

SANT ELIES, 2, 2.ª, 1.ª REUS

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des del 1 de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt	5:03	per Vilanova;	arriba	8:48 m
"	"	Vilafranca;	"	9:38
"	7:25	"	"	9:23 e
"	8:49	"	"	13:27 m
"	14:13	"	"	17:42 c
"	17:16	Vilanova	"	21:44 o
"	"	Vilafranca	"	20:37
"	21:25	"	"	23:28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt	5:26	(trasb. Roda);	arriba	9:23 m
"	8:33	"	"	10:36 r
"	9:20	"	"	12:47 c
"	13:00	"	"	16:15 o
"	15:23	"	"	19:24 m
"	19:49	"	"	21:53 e

DE REUS A TARRAGONA

Surt	7:38	arriba	8:11 m
"	9:56	"	10:30 m
"	12:54	"	13:24
"	14:30	"	15' m
"	18'8	"	18:35 c
"	20:50	"	21:34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt	7:35	arriba	8:10 c
"	9:10	"	9:50
"	12:17	"	12:45 m
"	16:36	"	17:14 m
"	19:25	"	20:03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt	7:17	surt	9:29	arriba	10:37 m
"	10:41	"	11:19	"	11:44 r
"	13:17	"	14:24	"	14:58 c
"	16:30	"	18:57	"	19:47 m
"	19:49	"	21:11	"	21:47 m
"	22:01	"	"	"	23:5 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt	6:13	surt	7:42	arriba	7:17 e
"	6:30	"	8:39	"	8:39 m
"	7:01	"	8:43	"	10:19 m
"	12:17	"	13:11	"	14:03 e
"	17:27	"	19:12	"	20:59 m
"	20:14	"	20:48	"	21:20 r

DE REUS A LLEIDA

Surt	8:22	arriba	11:22 c
"	13:35	"	20:5 m
"	17:59	"	22:13 m
"	20:30	"	0:22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt	5:30	arriba	9:46 m
"	8:29	"	12:29 m
"	11:56	"	20:17
"	15	"	17:58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surtien de Salou per a Valencia	
6:11	(fins a Benicarló) - 9:18 - 11:15 - 17:7
(fins a Benicarló) - 0:2	
Arriben a Salou de Valencia	
4:19 - 9:17	(procedent de Benicarló) -
15:45 - 18:38	

CANVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plaça de Reus.

ESTRANGERS

Londres 90 dpt.	ops.	81 din.
Idem xeque.	"	"
Paris idem.	"	"
Berlin idem.	"	"
Marsella vista.	"	"
Hamburg vista.	"	"

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal Ptes.	Operacions
455	Gas Reusense	250
600	Industrial Harinera	500
615	Banco de Reus de Descuentos i Préstamos	500
500	Oblins. Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tranvías, S. A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense.	500
2500	Institut P. Mata.	2500
520	Institut P. Mata.	500
160	Empresa Hidroforica	369'50
523'50	Obligacions Manicomio Reusense.	500
	Carburos de Teruel.	500
50	Pantán Riudecanyes.	50

TARIFES

Per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 ctm. d'altura. De 3 a 5 " Per cada ctm. més.	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	10'00 14'00 1'50

Els remitits, anuncis de crònica, de secció oficial etc. etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se nn més pagarán a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

SABATERIA

DE

PERE ROIG

SUCCESOR DE JOSEP M.ª MARTÍ

Baratura - - Elegancia - - Solidesa - - Perfecció

ARRAVAL DE SANTA AGNA, 28 - REUS